

בש"פ 5747/20 - פריד אבו ערב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5747/20

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העורר: פריד אבו ערב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט נ' סילמן) במ"ת 45835-07-20 מיום 10.8.2020

בשם העורר: עו"ד בדר אגבאריה

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט נ' סילמן) במ"ת 45835-07-20 מיום 10.8.2020 על מעצר העורר עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 21.7.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד העורר המייחס לו עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה; נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון וללא ביטוח; הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו וחבלה במזיד. על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.7.2020 בשעה 01:00 לערך נהג העורר - שמעולם לא החזיק רישיון נהיגה - לכיוון ביתו בחיפה עם אשתו ההרה, אחיו, אשת אחיו ובתם בת ה-3 חודשים. באותה עת היה העורר גם פסול מלקבל

רישיון נהיגה, מכוח גזר דין שניתן בעניינו בשנת 2016 בתיק קודם. משהבחין העורר בשני שוטרים שסימנו לו לעצור, האיץ את מהירות נסיעתו בכדי להימלט וכתוצאה מכך נאלץ אחד השוטרים לזוז ממקומו על מנת שלא להיפגע מרכבו של העורר. במקום התפתח מרדף שנמשך על פני 12 ק"מ, תוך שהעורר עוקף מכוניות, נוהג בשולי הכביש ובנתיב השתלבות, חוצה מחסום שהוצב ועובר מספר צמתים באור אדום באופן שחייב רכב לסטות ממסלולו. בשלב מסוים במרדף נסעה ניידת המשטרה מימין ובמקביל לעורר, וזה סטה ימינה ונגח אותה באופן שגרם להתנגשותה בתמרור, לעצירתה ולעצירת רכבו של העורר. העורר ירד מהרכב ונמלט מהמקום ברגל שעה שהשוטרים דולקים בעקבותיו, וכשאלו הצליחו להדביקו התעמת איתם העורר והצליח להימלט בשנית חרף שימוש השוטרים בטייזר. בהמשך מנוסתו סימן לרכב חולף לעצור ואף נתלה על דלתו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להארכת מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בדיון מיום 29.7.2020 הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר.

4. בדיון שהתקיים ביום 10.8.2020 טען בא-כוח העורר לקיומן של נסיבות מיוחדות המצדיקות בחינת חלופת מעצר, ובהן הליכי שיקום מוצלחים שעבר העורר - לרבות סיום השתתפות בקבוצת תעבורה - והתרשמותם החיובית של גורמי הטיפול ברשות לשיקום האסיר (להלן: רש"א) ביחס אליו, וכן כי שיקול דעתו השגוי של העורר במהלך האירוע נבע מצירי לידה שהחלה לחוות אשתו ההרה ומטראומת עבר הקשורה בהיריון.

בהחלטה שניתנה בתום דיון זה הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט מצא כי אין לתת בעורר כל אמון, וכי מסוכנותו גבוהה, כעולה מנהיגתו הפרועה כמתואר בכתב האישום ומהימלטותו מהמשטרה תוך גילוי אדישות קיצונית לפגיעה בחיי אדם - משתמשי הכביש, השוטרים והנוסעים ברכבו של העורר עצמו. בתוך כך הוער כי יש קושי ליישב את דאגתו הנטענת של העורר לאשתו ההרה עם העובדה כי נמלט מהמקום תוך סיכון חייה, במקום לעצור ליד השוטרים ולהזמין אמבולנס. כל זאת, כאשר עסקין במי שכבר הורשע בשנת 2016 בעבירות דומות ונידון ל-50 חודשי מאסר, מאסר מותנה של 18 חודשים ופסילת רישיון ל-6 שנים, הרשעה שלא הרתיעה אותו או הקהתה את מסוכנותו. זאת ועוד, בזמן האירוע מושא כתב האישום היה העורר אסיר ברישיון. לענין מסמכים של רש"א שהגיש העורר, נקבע כי אין בכוחם של אלו לסייע לעורר ולהסביר כיצד נהג כפי שנהג ומדוע נמלט והשאיר את אשתו ההרה לבדה. נוכח האמור לעיל, ובשים לב למסוכנות המיוחדת למי שאינו שועה להוראות שוטרים, ולכן ספק אם יישמע להוראות מפקחים, נקבע כי אין מקום להפנות את העורר לשירות המבחן.

5. מכאן הערר שלפני, בו נטען כי שגה בית משפט קמא משלא הפנה את העורר לקבלת תסקיר מעצר לבחינת היתכנותה של חלופת מעצר, וכאשר נמנע מלשמוע בעצמו את המפקחים שהציע העורר. נטען כי בית המשפט התעלם מאלימות שנקטו השוטרים נגד העורר; מהעובדה כי העורר נעצר כאשר אשתו בהיריון מתקדם ולאחר שאיבדה עובר אחד בהריונה; ומהליך שיקום ארוך וממושך שעבר העורר, כעולה ממסמכי רש"א. על כן, כך נטען, ניתן להסתפק בשחרור העורר לחלופת מעצר, או למעצר באיזוק אלקטרוני, תחת פיקוח מפקחים.

6. בדיון לפני חזר בא כוח העורר על נימוקי עררו כאמור, תוך שמיקד בקשתו לכך שמעצרו של העורר ייבחן בשנית על ידי בית המשפט קמא, לאחר קבלת תסקיר מעצר בעניינו. צוין לענין זה כי העורר עבר הליך שיקום ממושך ומוצלח, כעולה ממסמכי רש"א. כן צוין כי אשת העורר ילדה לפני כחודש בעת שהעורר שהה כבר במעצר.

המדינה מתנגדת לבקשת העורר ותומכת בהחלטת בית המשפט קמא מושא הערר. נטען כי מעשיו החמורים של העורר התבצעו בעת שהיה אסיר ברישיון לאחר ריצוי מאסר בגין עבירות דומות.

7. לאחר עיון בערר על נספחיו, ולאחר ששמעתי את טיעוני באי-כוח הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

8. עיון בהחלטות בית משפט זה בנושא מעצר עד תום ההליכים של מי שמואשמים בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועבירות הנלוות לכך, מעלה כי ככלל נהיגה פראית, תוך סיכון חיי המשתמשים בדרך והפרת דיני התעבורה, והימלטות מכוחות המשטרה, מובילה למסקנה של מסוכנות גבוהה הנשקפת מן הנאשם, אשר לא ניתן לאיינה בחלופת מעצר (ראו למשל: בש"פ 7701/10 שתייוני נ' מדינת ישראל (27.10.2010); בש"פ 4228/12 יגמור נ' מדינת ישראל (3.6.2012); בש"פ 5744/13 אבוקרן נ' מדינת ישראל (27.8.2013); בש"פ 1510/14 מסארווה נ' מדינת ישראל (14.3.2014); בש"פ 8326/17 עודה נ' מדינת ישראל (2.11.2017); בש"פ 6077/19 אלעמראני נ' מדינת ישראל (2.10.2019); ועוד רבים זולתם). עם זאת, אין מדובר בכלל נוקשה, ויתכנו מקרים בהם העבירות שמיוחסות לנאשם ונסיבות ביצוען, נתוניו האישיים של הנאשם, כמו גם המסוכנות הנשקפת מהנאשם והיתכנות חלופת מעצר - יובילו למסקנה כי ניתן להסתפק בחלופת מעצר (ראו למשל: בש"פ 5159/19 אלחמידי נ' מדינת ישראל (6.8.2019); בש"פ 2192/20 אל צענא נ' מדינת ישראל (27.3.2020)). אין אלה הנסיבות במקרה דנן.

9. העורר הוא בעל עבר פלילי, לרבות בעבירות דומות לעבירות מושא כתב האישום דנן, בגין כבר ריצה בעבר עונשי מאסר. ביום 1.2.2012 נידון העורר ל- 40 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו בעבירות אלימות שונות, וביום 14.7.2016 - לאחר שהורשע בין היתר בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה במזיד ברכב והפרעה לשוטרים במילוי תפקידו - נידון העורר בין היתר ל- 56 חודשי מאסר בפועל, למאסר מותנה ולפסילה מקבלה או החזקה של רישיון נהיגה למשך 6 שנים מיום תום ריצוי מאסרו. בנוסף הופעל מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד נגדו לריצוי 9 חודשי מאסר נוספים, במצטבר (ת"פ 18286-11-14). בערעור לבית משפט זה הופחת עונשו ב- 6 חודשים (ע"פ 6049/16). והנה בעודו אסיר ברישיון מהרשעתו הקודמת כאמור, ביצע העורר את העבירות מושא ההליך דנן, הדומות במהותן לעבירות בגין נידון למאסר אך לפני 4 שנים.

10. נסיבות אלה, וחומרת העבירות מושא ההליך הנדון ונסיבות ביצוען, הובילו את בית המשפט קמא, בצדק, למסקנה כי המסוכנות הנשקפת מהעורר היא גבוהה, ואינה מאפשרת לתת בו אמון הנדרש לחלופת מעצר. איני רואה כל עילה להתערב במסקנה זו.

11. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ג' אלול תש"ף (23.8.2020).

ש ו פ ט